

Granskning av entreprenadinköp

Sölvesborgs Energi och Vatten AB

Juni 2022

Rebecca Lindström

Jesper Häggman

Casper Wessén

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av Sölvesborgs Energi och Vatten AB:s lekmannarevisorer genomfört en granskning av entreprenadinköp. Granskningens syfte är att bedöma om styrelsen för Sölvesborgs Energi och Vatten AB har en tillräcklig intern kontroll avseende entreprenadinköp.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att styrelsen för Sölvesborgs Energi och Vatten AB inte helt har en tillräcklig intern kontroll avseende entreprenadinköp.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning	
Har riktlinjer för beställning av entreprenadtjänster upprättats och efterlevs?	Nej	
Har skriftliga avtal/beställningar upprättats avseende granskade leverantörer och är de upphandlade?	Ja	
Sker attest av leverantörsfakturor på ett ändamålsenligt sätt?	Ja	
Sker uppföljning/kontroll/stickprov och utvärdering av entreprenadinköp?	Delvis	

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi styrelsen att vidta följande åtgärder:

- Sölvesborgs Energi och Vatten AB bör tillse att det upprättas processbeskrivningar, riktlinjer, rutinbeskrivningar och mallar för inköp av entreprenadinköp där hela kedjan från beställning till uppföljning och utvärdering beaktas. Bolaget bör även tillse att ett fullständigt systematiskt arbetssätt inrättas för dokumentation av entreprenadinköp. Detta för att stärka den interna kontrollen inom området och göra hanteringen mindre sårbar och personberoende.
- Sölvesborgs Energi och Vatten AB bör säkerställa att framtida avvikelislistor avseende ÄTA-arbeten innehåller information om vem som har fattat beslut att godkänna/avslå en åtgärd samt när och hur beslut att godkänna/avslå en åtgärd har fattats.
- I syfte att stärka den interna kontrollen bör Sölvesborgs Energi och Vatten AB se över riskområden inom entreprenadinköp och vid behov koppla kontrollpunkter/risker till detta.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	4
Metod	4
Granskningsresultat	5
Ägardirektiv	5
VD-instruktion	5
Organisation	6
Riktlinjer	7
Iakttagelser	7
Bedömning	8
Avtal/beställningar	9
Iakttagelser	9
Bedömning	15
Attest av leverantörsfakturor	15
Iakttagelser	15
Bedömning	17
Uppföljning/kontroll/stickprov och utvärdering	17
Iakttagelser	17
Bedömning	20
Samlad bedömning	21
Rekommendationer	21

Inledning

Bakgrund

Enligt Kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de revisorer eller lekmannarevisorer som utsetts i juridiska personer enligt 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i de juridiska personerna.

Lekmannarevisorerna ska pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Det regleras även i Aktiebolagslagen (ABL) 10 kap. 3 §.

Sölvesborgs Energi och Vatten AB:s ansvars- och arbetsområden är energi-, fjärrvärme- och vattendistribution, fibernät för kommunikation mellan kund och operatör, entreprenader inom mark och anläggning och elförsäljning. Bolaget köper årligen entreprenadtjänster för betydande belopp. I planering och genomförande måste det finnas god ordning, struktur och kontroll. Brister kan leda till merkostnader eller att inte förväntad funktion och kvalitet uppnås. Brister i kontroll kan också öppna upp för oegentligheter där bolagets förtroende och anseende kan skadas.

Lekmannarevisorerna i Sölvesborgs Energi och Vatten AB har utifrån sin riskanalys bedömt det som väsentligt att genomföra en granskning avseende styrelsen för Sölvesborgs Energi och Vatten AB:s interna kontroll avseende entreprenadtjänster.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om styrelsen för Sölvesborgs Energi och Vatten AB har en tillräcklig intern kontroll avseende entreprenadinköp.

Följande revisionsfrågor används för att svara mot syftet:

1. Har riktlinjer för beställning av entreprenadtjänster upprättats och efterlevs?
2. Har skriftliga avtal/beställningar upprättats avseende granskade leverantörer och är de upphandlade?
3. Sker attest av leverantörsfakturor på ett ändamålsenligt sätt?
4. Sker uppföljning/kontroll/stickprov och utvärdering av entreprenadinköp?

Revisionskriterier

För samtliga revisionsfrågor:

- Kommunallagen/aktiebolagslagen
- Ägardirektiv/bolagsordning
- Attest- och delegationsordning
- Interna policyer och riktlinjer
- Allmänna bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader
- Upprättade avtal

Avgränsning

Granskningen avgränsas till 3 beställningar/entreprenadinköp där projekten pågår eller är avslutade under perioden 2020-06-30-2021-06-30 och bokförda som entreprenadinköp. Granskningen avser i huvudsak revisionsår 2021.

Metod

Vi har genomfört en dokumentgranskning av styrande dokument samt avtal/beställningar/fakturor för att verifiera uppdrag, priser m.m. för att vidimera att levererade varor och tjänster samt att leverantörsfaktura stämmer överens med avtal, beställning och attest.

Intervjuer har genomförts med VD, projektledare samt ekonomichef för att få en bild av hur verksamheten arbetar med ovan nämnda kontrollfrågor.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Ägardirektiv

I ägardirektiv för Sölvesborgs Energi och Vatten AB¹ anges att syftet och målsättningen för bolagets verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen, att bolaget ska drivas med hänsyn till miljö och samhällelig ekonomisk nytta på affärsmässiga grunder för att aktivt påverka utvecklingen av Sölvesborgs kommuns energiförsörjning, vattenförsörjning/avloppshantering, IT-infrastruktur samt mark- och anläggningsentreprenad genom att verka för att kunderna inom i första hand Sölvesborgs kommun får tillgång till bolagets nyttigheter, till ett konkurrenskraftigt pris med god och efterfrågad kvalitet.

Bolaget ska följa policies i Sölvesborgs kommun som är koncernövergripande, samt aktivt delta i samhällsutvecklingen där de egna områdena berörs. Särskilt ska beaktas arbetet med riskpolicies och beredskapsplaner och annat som omfattas av samhällets skyddsåtgärder. Bolaget ska med sin verksamhet bidra med att utveckla Sölvesborg som attraktiv boende- och verksamhetsort.

Ändamålet med verksamheten kan specifikt beskrivas enligt följande:

- Vatten- och avloppsverksamheten ska särskilt arbeta för att trygga leveranser av vatten samt att omhändertagandet av avloppsvatten sker med största möjliga hänsyn till miljön.
- Produktion av energi ska i största möjliga mån ske med förnyelsebara energikällor och erbjudas till så många som det är ekonomiskt möjligt.
- IT-infrastrukturverksamheten utgörs av kanalisation och ledning men ej tjänster.
- Elnätet ska erbjuda trygga leveranser utan avbrott.

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Kommunfullmäktiges godkännande ska inhämtas såvitt avser:

- a) ändring av bolagsordning;
- b) ändring av aktiekapital;
- c) fusion av företag;
- d) bildande eller förvärv av dotterföretag;
- e) avyttring av dotterbolagsaktier;
- f) uppstart av nya och nedläggning av gamla verksamhetsområden;
- g) större investering;

VD-instruktion

I VD-instruktion², som är en instruktion från styrelsen i Sölvesborgs Energi och Vatten AB till bolagets VD, anges vad VD ansvarar för inom bl.a. följande områden:

¹ Ägardirektiv för Sölvesborgs Energi och Vatten aktiebolag. Antagen av KF 2016-03-21 § 26.

² Instruktion från styrelsen i Sölvesborgs Energi och Vatten AB. Fastställd av styrelsen 2021-12-02.

- Ansvar och befogenheter för verkställande direktören
- Budget, planer
- Firmateckning
- Fullmakt, attest
- Redovisning och rapportering
- Intern kontroll
- Investeringar

Av VD-instruktionen framgår inte någon specifik information avseende entreprenadinköp. Kopplat till investeringar framgår dock följande:

- VD skall tillse att beslutade investeringar genomförs inom av styrelsen uppställda och godkända ramar.
- Om av styrelsen godkänd investeringsram för enskilt ärende befaras bli överskriden måste styrelsen informeras enligt de besluts- och rapportformer som lagts fast för ärendet.

Vidare framgår följande kopplat till firmateckning:

- Firman tecknas förutom av styrelsen i sin helhet av ordförande, vice ordförande och VD, två i förening.
- VD har enligt ABL rätt att teckna firman i vad avser den löpande verksamheten. Här i inbegrips inte upptagande av lån, köp eller försäljning av fast egendom eller aktier, borgensåtaganden, eller eljest binda bolaget vid långfristiga åtaganden för vilka ärenden styrelsen tecknar firman.
- För verksamheten inom bolaget gäller tills vidare följande gränser för beslut.
 - Beslut innefattande ekonomiska åtagande inom av styrelsen fastställd budget fattas av VD
 - Beslut innefattande väsentliga ekonomiska åtagande utöver av styrelsen fastställd budget fattas styrelsen
- Sedan beslut fattats enligt ovan äger VD och andra som utses handlägga ärendet som ett löpande ärende enligt ABL samt enligt gällande attestinstruktion.

Vid händelser och förhållanden som inte täcks av VD-instruktionen gäller att VD skall tillämpa följande principiella förhållningssätt:

- VD skall aktivt initiera de åtgärder som krävs för att bolagets intressen tillgodoses på bästa sätt, när beslut av styrelsen inte kan avvaktas.

Organisation

Bolaget är, under VD, organiserat genom tre sektioner, VA-sektionen som leds av VA-chef med 13 anställda, ekonomisektionen som leds av ekonomichef med 5 anställda samt tekniksektionen som leds av teknikchef med 25 anställda. I ledningsteamet finns även verksamhetsutvecklare och marknadschef anställda.

Riktlinjer

Revisionsfråga 1: Har riktlinjer för beställning av entreprenadtjänster upprättats och efterlevs?

Iakttagelser

Bolaget har upprättat en rutin för inköp och upphandling³. Av rutinen framgår att bolaget har en upphandlingsansvarig som i normalfallet hanterar upphandlingsprocessen. Upphandlingsansvarig är den inom koncernen som svarar för sakkunskap inom området och rådande lagstiftning. Upphandlingsprocessen består av förfrågningsunderlag, anbudsöppningar, tilldelningsbeslut, avtalsuppföljningar etc. Den upphandlande avdelningen/sektionen bistår med teknisk kompetens. Pris-, kvalitet- och miljökrav/jämförelse ställs vid upphandling där så är möjligt och Upphandlingsmyndighetens upphandlingskriterier eller motsvarande bör användas.

Beställaren av en vara eller tjänst ansvarar för att leverantörsbedömning utförs. Bedömningen syftar till att klargöra leverantörens förmåga att leverera varor och tjänster som överensstämmer med koncernens kvalitets- och miljökrav vid direkta inköp. Bl.a. kontrolleras följande:

- Leverantörskontroll (ekonomi).
- Leverantören ska vara fri från skuld för skatter och sociala avgifter hos Skatteverket.
- Leverantören ska vara registrerad för F- skatt hos Skatteverket.
- Val av miljöanpassade produkter/tjänster
- Genomgång av ramavtal (krav)
- Pris

Under revisionsfråga 2 sker stickprov avseende tre entreprenadinköp. Vi har för dessa bl.a. fått del av anbudsutvärderingar via vilka vi verifierat att leverantörsbedömningar har skett för samtliga tre stickprov.

Avtalsslutande görs av budgetansvarig chef eller av firmatecknare.

I rutin för inköp och upphandling beskrivs vidare beloppskriterier och regler för direktupphandling enligt LOU respektive LUF. Regler och beloppskriterier för förenklat respektive öppet upphandlingsförfarande anges.

Som komplement till regler för direktupphandling finns en checklista framtagen. Checklistan beskriver hur man inom bolaget ska gå tillväga vid en direktupphandling enligt LUF och LOU. Checklistan omfattar ett par kontrollfrågor avseende om ramavtal finns eller om behovet är återkommande. Instruktioner för vem som genomför upphandlingen, i vilken omfattning den ska konkurrensutsättas samt regler för leverantörskontroll, val av leverantör, underrättelse, avtal och dokumentation anges baserat på upphandlingsbeloppets storlek.

Förutom ovan nämnd rutin finns inga upprättade riktlinjer, rutinbeskrivningar, mallar etc för beställning av entreprenadtjänster. Det finns heller inga upprättade

³ 8.1.3.1.1 Rutin för inköp och upphandling. Framgår ej huruvida rutinen är antagen av styrelsen. Framgår heller ej datum för upprättande.

riktlinjer/rutinbeskrivningar som specificerar när ÄTA (rent procentuellt kopplat till anbudssumman) behöver upp för nytt beslut.

Vid intervju med företrädare från bolaget förklaras att stora delar av bolagets arbete sker via ramavtal som handlas upp på ett år med option på upp till fyra år.

Vidare förklaras att det finns risker vid entreprenadval såsom konkurser och/eller att bolaget inte har gjort tillräckliga förundersökningar innan förfrågningsunderlag. Inför varje projekt förs en intern dialog om entreprenadform. Bolaget har använt upphandlingsformen partnering⁴ vilket de finner lyckosamt. Att bolaget är litet innebär dock en utmaning vid partnering då man har svårt att hinna gå igenom alla uppgifter. Detta beror dels på att man inte har tillräckligt med personella resurser dels på att partnering kräver en hel del insatser. Partnering innebär också att avtalen till viss del blir förtroendebaserade då det inte finns lika tydliga ramar som i andra upphandlingsförfaranden.

Vid beslut om investeringar förklaras att bolaget utgår från "strategiplanen" som sträcker sig till år 2028. Planen grundar sig i genomförd inventering av status på enskilda nät samt vilka behov som finns för respektive nät. Detta arbete gav upphov till en tidplan som årligen revideras i styrelsen och behandlas i fullmäktige. Kopplat till strategiplanen finns även en mer operativ plan som endast behandlas i styrelsen. I den framgår vilka projekt som ska genomföras i egen regi och vilka som ska vara föremål för upphandling.

Till den strategiska planen kopplas en investeringsbudget som löper på 10 år med en årlig revidering som blir en ettårig investeringsbudget med beslut i oktober varje år. Utifrån den tas en detaljerad plan fram med tillhörande kalkyl.

Om investeringen leder till en upphandling, förbereder upphandlade tekniska konsulter förfrågningsunderlaget. Vid annonsering tar bolaget hjälp av kommunens upphandlingsavdelning. Inget igångsättningsbeslut fattas av styrelsen utan de beslutar om budget. Samarbetet med kommunen uppges fungera väl. Det är VD som tecknar avtal på delegation.

Det finns ingen projektbeskrivning eller rutin för projektarbete utan mycket faller enligt uppgift inom ramen för upprättad VD-instruktion.

Vi noterar att angivna prisbasbelopp i aktuella styrdokument behöver ses över och uppdateras. Detta förklaras dock vara ett arbete som är på gång.

Bedömning

Har riktlinjer för beställning av entreprenadtjänster upprättats och efterlevs?

Nej.

Vi grundar vår bedömning på att det saknas riktlinjer och rutinbeskrivningar avseende beställning av entreprenadtjänster. De dokument som finns som berör området är på en

⁴ Partnering är en modell för strukturerad samverkan och innebär att parterna arbetar med ett gemensamt förhållningssätt, mot gemensamma mål, med gemensam organisation och med gemensam ekonomi. Resurser ska användas på bästa sätt, med projektets bästa i fokus. Överenskommelser om problemlösningsmetoder och en aktiv samverkan för kontinuerligt mätbara förbättringar är också grundläggande komponenter i partnering.

övergripande nivå och de anger inte detaljerat hur t.ex. beställningsarbetet ska utföras och dokumenteras. Det finns heller inte några riktlinjer avseende hantering av förändring av avtal/beställning, vilket bedöms som en brist. Avsaknad av dokumenterade processbeskrivningar, riktlinjer och rutinbeskrivningar gör hanteringen sårbar och personberoende, samt att det medför en risk att det inte finns tillräckligt med kontroll över hur beställningar sker och att dessa sker på ett korrekt vis. Då det saknas dokumenterade riktlinjer och rutinbeskrivningar för entreprenadtjänster kan vi inte bedöma efterlevnaden av sådana.

Avtal/beställningar

Revisionsfråga 2: Har skriftliga avtal/beställningar upprättats avseende granskade leverantörer och är de upphandlade?

Iakttagelser

Vi har i vår granskning genomfört tre stickprov avseende entreprenadinköp. Nedan återges de iakttagelser vi gjort inom ramen för respektive stickprov.

Utbyggnation av containerhall inkl. renshantering

Valt projekt avser om- och tillbyggnad av containerhall samt renshantering i syfte att modernisera avloppsreningsverket i Nordersund. Omfattningen på projektet framgår i detalj av handlingar angivna i upprättat entreprenadkontrakt (§ 1.2). I stora drag innebär omfattningen att entreprenören (AF Bygg Syd AB) ska leverera en fullt färdig och fungerande produkt till bolaget. För projektet erforderliga arbeten som ligger utanför arbetsområdets gränser ska ingå i projektet.

För projektet har vi fått del av ett antal dokument, däribland Administrativa föreskrifter för utförandeentreprenad. Dokumentet, som är ett upphandlingsdokument, innehåller information om allmän orientering (kontaktuppgifter, orientering om objektet etc) upphandlingsföreskrifter (former för upphandling, förfrågningsunderlag, anbudsgivning etc), entreprenadföreskrifter (omfattning, utförande, organisation, tider, ekonomi etc) samt allmänna arbeten och hjälpmedel (etablering av arbetsplats, inmätning och utsättning etc).

Totala kostnader för projektet förkalkylerades av ansvarig inom bolaget till 15 000 tkr. Efter att samtliga anbud kommit in och ställning tagits till dessa landade det vinnande anbudet på 15 960 tkr. Vi har tagit del av det vinnande anbudet och kan konstatera att kontraktssumman stämmer. Av anbudet framgår även kort information om ersättning vid ÄTA-arbeten samt gällande timpriser (vid ÄTA-arbeten) per kategori (bygg, VS-montör, målare etc.).

Vidare har vi tagit del av bolagets upprättade investeringsbudget per investeringsprojekt för år 2020 respektive 2021 och kan av dessa konstatera att budget för valt projekt uppgick till 8 000 tkr år 2020 samt 10 000 tkr år 2021. Av de 8 000 tkr som fanns i budget för år 2020 flyttades dock 2 000 tkr till år 2021 vilket innebär att total budget för projektet var 16 000 tkr.

Slutkalkylen visade att totala kostnader för projektet uppgick till 17 507 tkr. Av dessa utgjorde 15 960 tkr upphandlad kontraktssumma och 1 547 tkr ÄTA-arbeten. Av

entreprenadkontraktet framgår kopplat till ÄTA-arbeten att det åligger entreprenören att innan utförande av åtgärd som innebär kostnadsändring, kalkylmässigt redovisa åtgärden för beställarens granskning och godkännande.

Vi har tagit del av bolagets ÄTA-sammanställning inom ramen för detta projekt. Av sammanställningen kan vi se att ÄTA-arbeten motsvarande 1 547 tkr har redovisats av entreprenör för bolag vilket överensstämmer med tillvägagångssättet avseende ÄTA-arbeten enligt entreprenadkontrakt samt även med bolagets slutkalkyl. Utöver information om när och hur entreprenören redovisat de åtgärder som innebär kostnadsändring framgår av ÄTA-sammanställningen även pris per ÄTA-arbete samt när (datum) och var (t. ex. byggmöte) beslut har fattats att godkänna respektive åtgärd. Vi har hämtat in protokoll från ett Byggmöte (2020-11-16) där flertalet ÄTA-arbeten godkändes enligt sammanställningen. Av protokollet framgår att genomgång har skett av inkomna ÄTA-förfrågningar men däremot framgår inte specifikt vilka ÄTA-förfrågningar som godkändes vid just detta byggmöte.

Utöver information om ÄTA-arbeten innehåller entreprenadkontraktet även information om bl.a. kontraktssumma, datum för igångsättning och färdigställande. Vi kan också konstatera att entreprenadkontraktet är underskrivet av för bolaget behörig personal (VD).

Utbyggnad av Nogersund ARV

Valt projekt avser utbyggnad och modernisering av avloppsreningsverket i Nogersund och genomförs i utökad samverkan mellan entreprenör (Veolia Water Technologies AB) och beställare (Sölvesborgs Energi och Vatten AB), så kallad partnering.

Projektet är uppdelat i två faser (1 och 2):

Fas 1 avser att välja process, principiell layout och programhandlingar inklusive målbudget. Entreprenören ansvarar för programhandlingar, systemhandlingar, tekniska beskrivningar, kalkyl, tidplan, arbetsmiljö, BAS-P, kvalitetsplan och miljöplan.

Fas 2 avser framtagande av bygg/arbetshandling, nybyggnation, maskin-, el-, styr- och ventilationsinstallationer. Driftsättning samt intrimning av process ska utföras i enlighet med angivelser i bilaga till entreprenadkontrakt för Fas 2.

För projektet har vi fått del av ett antal dokument, däribland Administrativa föreskrifter för totalentreprenad i utökad samverkan. Dokumentet, som är ett upphandlingsdokument, innehåller information om allmän orientering (kontaktuppgifter, orientering om objektet etc), upphandlingsföreskrifter (former för upphandling, förfrågningsunderlag, anbudsgivning etc), konsult (rätt till uppdragsresultat, nyttjande rätt etc), entreprenadföreskrifter (omfattning, utförande, organisation, tider, ekonomi etc), allmänna hjälpmedel (placering av allmänna hjälpmedel, tillfällig väg och plan etc) samt allmänna bestämmelser för industriella anläggningar (granskning av dokumentation, skyldigheter, kostnadsfördelning etc).

Vidare i dokumentet Administrativa föreskrifter specificeras att totalentreprenaden ska bedrivas med aktiv ekonomi- och kostnadsstyrning där beställaren har full insyn i

projektbokföringen och ges möjlighet till information online genom digitalt tillträde till projekteringssystemet. Entreprenören ska också löpande en gång per månad delge beställaren uppdaterad lägesrapport och slutkostnadsprognos samt vid annat tillfälle om beställaren så begär. Slutkostnads kalkyl ska fastställas inför Fas 2.

Vi har också fått del av det vinnande anbudet. Av anbudet framgår inledningsvis att projektet kommer att utföras via partnering samt information om ett antal referensprojekt. Därefter framgår information om offererade personer och funktioner, timarvoden för respektive funktion (849 kr/h exkl. moms för samtliga) samt procentpåslag för entreprenadarvode (10 %). Både timarvoden och procentpåslag är gällande under Fas 1 och Fas 2.

Vidare har vi tagit del av de entreprenadkontrakt som upprättats inom ramen för projektet:

Entreprenadkontrakt för Fas 1 - Av entreprenadkontrakt för Fas 1 framgår information om bl.a. kontraktshandlingar, ÄTA-arbeten, igångsättningstid (för Fas 1), färdigställandetider (för Fas 1) samt ekonomi. Om ÄTA-arbeten skulle vara nödvändiga under Fas 1 ska beställning av dessa ske skriftligt. Ersättning sker mot faktura för nedlagda verifierade kostnader enligt priser som framgår av anbud (se ovan).

Entreprenadkontrakt markförberedande arbeten inför Fas 2 - Av entreprenadkontraktet framgår information om bl.a. igångsättningstid för de markförberedande arbetena samt färdigställandetid för dessa. Därtill framgår att ersättning sker enligt löpande räkning mot faktura för nedlagda verifierade kostnader enligt priser som framgår av anbud (se ovan). Någon ersättning för ÄTA-arbeten är inte aktuell för denna del då arbetet utförs på löpande räkning.

Entreprenadkontrakt för Fas 2 - Av entreprenadkontrakt för Fas 2 framgår liknande information som framgår av entreprenadkontrakt för Fas 1. Det rör sig bl.a. om kontraktshandlingar, igångsättningstid (för Fas 2), färdigställandetider (för Fas 2), ekonomi samt kalkylsumma. Några ÄTA-arbeten är inte aktuella under Fas 2 då projektet bedrivs som löpande räkning med överenskomna påslag (enligt § 5.2 - Processgaranti och § 6 - Ekonomi i entreprenadkontraktet). Eventuella avvikelser mot budget ska dock kontinuerligt loggas. Fastställd slutkostnads kalkyl för Fas 2 uppgår till 128 520 tkr. Kalkylsumman saknar dock både risker och möjligheter vilka kan komma att innebära justeringar framöver.

Vi kan konstatera att samtliga entreprenadkontrakt är underskrivna av för bolaget behörig person (VD).

Entreprenören har upprättat en riskanalys för detta projekt vilken vi också fått del av. Riskanalysen förklaras vid intervju vara "ett levande dokument" och innehåller vid tidpunkten för granskningen 18 risker. Samtliga risker är grönmarkerade vilket betyder att de är hanterade och att någon risk inte existerar för tillfället. I takt med att förändringar sker i projektet kan nya risker dock uppstå varpå riskanalysen uppdateras.

Budget för projektet uppgår vid tidpunkten för granskningen till 158 000 tkr. Att budget är högre än fastställd slutkostnads kalkyl förklaras dock bl.a. av att:

- Fastställd kalkylsumma (128 520 tkr) endast avser Fas 2
- Risker och möjligheter inte har inkluderats i fastställd kalkylsumma

Vi har även tagit del av upprättad avvikelislista för Fas 2. Av avvikelislistan framgår att avvikelser motsvarande 22,2 mnkr har kommunicerats till bolaget. Av listan framgår också att de flesta av kommunicerade avvikelser har godkänts av bolaget. Om kommunicerad avvikelse är markerad med grön färg i avvikelislistan har beslut fattats att åtgärden är godkänd, om kommunicerad avvikelse är markerad med gul färg har beslut varken fattats att godkänna eller avslå åtgärden och om kommunicerad avvikelse är markerad med röd färg har beslut fattats att avslå åtgärden. Vi noterar att det i avvikelislistan saknas information om vem som har fattat beslut att godkänna/avslå en åtgärd. Det saknas också information om när och hur beslutet om att godkänna/avslå en åtgärd har fattats.

Någon slutkalkyl för projektet finns ej upprättad då projektet vid tidpunkten för granskningen ännu pågår.

Överföringsledning Hanö-Nogersund, etapp 1b

Bakgrund

År 2018 påbörjades ett arbete med att knyta samman Nogersunds reningsverk med Hanö. Detta genom att sjöförlägga två spillvattenledningar för att möjliggöra en stängning av reningsverket på Hanö, samt en vattenledning för en tryggad dricksvattenförsörjning på ön. Samtidigt skulle ett fiberrör läggas ner för att möjliggöra fiberutbyggnad på ön.

Sölvesborg Energi och Vatten AB anlätade NCC för uppdraget som i sin tur anlätade en underentreprenör för arbetet med svetsning av ledningar samt förläggning till havs. Ett arbete som innebar stora utmaningar då natur- och väderförhållandena i Hanöbukten är speciella och försvårar projektet.

Målsättningen var att schakta ner ledningarna på de mest väderutsatta områdena. På djup större än 12 meter planerades ledningarna att spolas ner med vatten där havsbottens beskaffenhet var lämplig. Där spolning inte var möjlig planerades stensäckar, så kallade Rock-Bags, placeras på ledningarna för att säkerställa att dessa inte rörde på sig och därmed riskerade att skadas.

Nedgrävning av ledningar vid landtag Nogersund och landtag Hanö genomfördes under hösten 2019. Delar av ledningarna som låg på botten i väntan på sammankoppling med övriga ledningsdelar flöt dock upp mot land och skadades.

Förberedande schakt på de djupa partierna mellan 5 - 12 meter genomfördes också under hösten 2019. Detta med målsättning att i direkt anslutning placera ledningarna i diket. Blåsiget väder under tiden därefter innebar dock att ledningarna inte kunde placeras i schakten, utan tvingades placeras i vänteläge på botten. I havet vid Nogersunds landtag låg då 3 ledningspaket á 500 meter belastade och sänkta på botten. På 2 av dessa ledningspaket lossnade vikterna och ledningarna spolades upp på stranden.

Vid landtag Hanö flöt ca 450 meter sänkt ledning upp på stranden och vid landtag Nogersund flöt ca 40 meter sänkt ledning upp på stranden.

Firman som NCC anlidade gick sedan i konkurs vilket innebar att arbetet fick avbrytas och projektet blev därmed försenat.

Sedan detta inträffat har Sölvesborg Energi och Vatten AB tillsammans med NCC arbetat för att skapa nya och bättre förutsättningar för att kunna starta upp projektet igen och Sölvesborg Energi och Vatten AB har bl.a. fått tillstånd från Länsstyrelsen att utföra sjöarbete under sommarhalvåret när vädret är mer gynnsamt. Detta var något man inte fick under första försöket då tillståndet då endast gällde vinterhalvåret när vindarna ofta är hårda och starka och vågorna går högt på havet.

Projektet

Valt projekt avser förläggning av sjöledningar för VA mellan Hanö och Nogersunds avloppsreningsverk. Precis som ovan projekt (Utbyggnad av Nogersund ARV) genomförs även detta i utökad samverkan mellan entreprenör (NCC) och beställare (Sölvesborgs Energi och Vatten AB), så kallad partnering.

Projektet är uppdelat i två faser (1 och 2):

Fas 1 avser ledningsdragning, principiell layout och programhandlingar inklusive slutkostnads kalkyl. Entreprenören tillsammans med bolaget tar fram programhandlingar, systemhandlingar, tekniska beskrivningar, kalkyl, tidplan, arbetsmiljöplan, BAS-P, kvalitetsplan och miljöplan.

Fas 2 avser framtagande av bygg/arbetshandling, för nedläggning av överföringsledningar, nybyggnad och ombyggnad samt driftsättning av pumpstationer samt utbyggnad av VA-nät i Grönsletts stugområde.

För projektet har vi fått del av ett antal dokument, däribland Administrativa föreskrifter för totalentreprenad i utökad samverkan. Dokumentet, som är ett upphandlingsdokument, innehåller information om allmän orientering (kontaktuppgifter, orientering om objektet etc) upphandlingsföreskrifter (former för upphandling, förfrågningsunderlag, anbudsgivning etc), konsult (rätt till uppdragsresultat, nyttjande rätt etc) samt entreprenadföreskrifter (omfattning, utförande, organisation, tider, ekonomi etc).

Vidare i dokumentet Administrativa föreskrifter specificeras att totalentreprenaden ska bedrivas med aktiv ekonomi- och kostnadsstyrning där beställaren har full insyn i projektbokföringen och ges möjlighet till information online genom digitalt tillträde till projekteringssystemet. Entreprenören ska också löpande en gång per månad delge beställaren uppdaterad lägesrapport och slutkostnadsprognos samt vid annat tillfälle om beställaren så begär. Slutkostnads kalkyl ska fastställas inför Fas 2.

Vi har också fått del av det vinnande anbudet. Av anbudet framgår inledningsvis att projektet kommer att utföras via partnering samt information om ett antal referensprojekt. Därefter framgår information om offererade personer och funktioner, timarvoden för respektive funktion (899 kr/h exkl. moms för samtliga) samt

procentpåslag för entreprenadarvode (11 %). Både timarvoden och procentpåslag är gällande under Fas 1 och Fas 2.

Vidare har vi tagit del av de entreprenadkontrakt som upprättats inom ramen för projektet:

Entreprenadkontrakt för Fas 1 - Av entreprenadkontrakt för Fas 1 framgår bl.a. att entreprenören åtar sig att för bolagets räkning utföra följande:

- Etapp 1a - Nybyggnad avloppspumpstation i Grönslett
- Etapp 1a - Nybyggnad av befintlig avloppspumpstation 860 i Hällevik Västra, samt ombyggnad alternativt nybyggnad av avloppspumpstation 861 Hällevik Hamnplan
- Etapp 1a - Överföringsledning/sjöledning Grönslett till Nogersund
- Etapp 1b - Nybyggnad av befintlig avloppspumpstation 858 Hanö Södra och befintlig avloppspumpstation 859 Hanö Hamn
- **Etapp 1b - Överförings/sjöledning Hanö till Nogersund**
- Etapp 2 - VA-utbyggnad i Grönslett

Valt stickprov, dvs "Överförings/sjöledning Hanö till Nogersund", utgör tillsammans med "Nybyggnad av befintlig avloppspumpstation 858 Hanö Södra och befintlig avloppspumpstation 859 Hanö Hamn" Etapp 1b.

Vidare av entreprenadkontrakt för Fas 1 framgår även information om bl.a. kontraktshandlingar, ÄTA-arbeten, igångsättningstid (för Fas 1), färdigställandetider (för Fas 1) och ekonomi.

Entreprenadkontrakt för Fas 2 - Av entreprenadkontrakt för Fas 2 Etapp 1b framgår liknande information som framgår av entreprenadkontrakt för Fas 1. Det rör sig bl.a. om kontraktshandlingar, ÄTA-arbeten, igångsättningstid (för Fas 2), färdigställandetider (för Fas 2), ekonomi och kalkylsumma. Beställning av ÄTA-arbeten ska ske skriftligt. Kalkylsumma specificeras inte utan hänvisning sker till bilaga i kontraktet vilken innehåller uppgifter om bedömda kostnader för ledningsförläggning mellan avloppsreningsverket i Nogersund och Hanö, Etapp 1b.

Vi kan konstatera att samtliga entreprenadkontrakt är underskrivna av för bolaget behörig person (VD).

Som följd av att tidigare underentreprenör gått i konkurs har Sölvesborgs Energi och Vatten AB tecknat två nya avtal inom ramen för projektet, ett avseende entreprenadkontrakt för Fas 1, Etapp 1b och ett avseende entreprenadkontrakt för Fas 2, Etapp 1b. De nya avtalen har tecknats med samma entreprenör som tidigare (NCC) vilka i sin tur tecknat avtal med annan underentreprenör.

Av avtalen med NCC framgår i huvudsak bakgrund och syfte till att nya avtal tecknas samt vilka avtalsvillkor som ska gälla. Det framgår inte någon kalkylsumma utan ersättning ska ske enligt löpande räkning för verifierade självkostnader utifrån de timpriser och entreprenadarvoden som finns angivna i tidigare entreprenadkontrakt. Vi kan konstatera att avtalen är underskrivna av för bolaget behörig person (VD).

Vid styrelsemötet den 28 oktober 2021 beslutades att budgeten för projektet ska uppgå till 55 mnkr. Vid styrelsemötet den 9 november 2021 beslutades att budgeten skulle revideras och istället uppgå till 57 mnkr. I projektbudgeten finns då både risker och möjligheter samt dess eventuella effekter medräknade.

Vi noterar att bolaget i bokslutet för år 2021 skrivit ned kostnader motsvarande ca 4,7 mnkr då de inte medför något framtida värde för projektet. Kostnaderna är sådana som uppstått under tidigare underleverantörs arbete i projektet.

Ett antal risk- och möjlighetsanalyser har också upprättats inom ramen för projektet vilka kommer att vara av vikt för projektets slutliga utfall. Vid tidpunkten för granskningen är det dock svårt att avgöra vilka effekter identifierade risker och möjligheter har på projektets slutkalkyl då sådan ej finns upprättad eftersom projektet pågår.

Bedömning

Har skriftliga avtal/beställningar upprättats avseende granskade leverantörer och är de upphandlade?

Ja.

Vi grundar vår bedömning på att det för samtliga stickprov finns upphandlingsdokument samt entreprenadkontrakt (vilket kan liknas vid avtal/beställning).

ÄTA-arbeten dokumenteras i separata avvikelse-/sammanställningslistor. Det sker inte några skriftliga beställningar av ÄTA-arbeten utan beslut om godkännande fattas vid t. ex byggmöten.

Attest av leverantörsfakturor

Revisionsfråga 3: Sker attest av leverantörsfakturor på ett ändamålsenligt sätt?

lakttagelser

Attestreglemente

Bolaget har upprättat ett attestreglemente⁵ som innefattar belopps-, konto-, och rörelsegränser med bl.a. namn och ansvar. Reglementet gäller för alla ekonomiska transaktioner i koncernen, med vissa undantag.

Kontroll/attest innebär en bekräftelse av att prestationer och transaktioner stämmer med beslut och planer, att behöriga personer agerat samt att villkor är riktiga. Attesten är ingen beslutanderätt. Attestansvaret ska således ej sammanblandas med budget/resultatansvar eller anskaffningsrätt.

I reglementet anges vidare att det med företagets interna kontroll avses den organisatoriska uppbyggnad och alla de rutiner som syftar till att:

- främja företagets effektivitet så att dess resurser används i enlighet med fattade beslut,
- trygga tillgångarna och förhindra förluster på grund av avsiktliga eller oavsiktliga fel,

⁵ Instruktion från styrelsen i Sölvesborgs Energi och Vatten AB. Fastställd av styrelsen 2021-12-02.

- säkerställa en rättvisande redovisning,
- säkerställa att bestämmelser och överenskommelser efterlevs.

I reglementet anges nedan roller:

Beställnings- och mottagningsattest:

- Kontroll mot leverans/prestation och beställning vilket innebär att attestanten intygar att företaget fysiskt tillgodogjorts, både i antal och kvalitet, köpta varor och tjänster. Beställnings- och mottagningsattestanten utför även kontering.
- Kontroll av att leverantörsfaktura eller annat bokföringsunderlag är rätt uträknat, t.ex. att momsuträkning är korrekt.
- Mottagningsattesten kan utföras av en "icke-beställare" t.ex. verifiering att tjänster/varor levererats i enlighet med ingånget avtal. Det är ej tvunget att den som skrivit under avtalet utför mottagningsattesten.

Beslutsattest:

- Kontroll mot fattade beslut samt ansvar för en korrekt kontering.
- Mottagnings- och beslutsattest måste alltid finnas. Dessa ska alltid utföras av två olika personer.
- Beslutsattest utförs av överordnad chef.

Behörighetskontroll:

- Utförs av den som dataregistrerar en verifikation och innebär en kontroll av att korrekthet föreligger, d.v.s. en beställnings- och mottagningsattest och en beslutsattest.
- Gäller ej vid scanningsförfarandet av leverantörsfakturer, där kontrollen är inbyggd i systemet.

Intervju

Vid intervju förklaras att mottagningsattest av fakturor till stor del utförs av bolagets VA-chef. Om faktura avser ett större projekt (vilka ofta är externa) finns en betalningsplan som VA-chef använder och som stäms av med projektledare för att säkerställa att tillräcklig del av det arbete som fakturerats också har utförts. Efter att denna kontroll har skett uppges fakturan skickas vidare till VD för beslutsattest.

Rör det sig istället om fakturor inom mindre projekt (vilka ofta är i egen regi) uppges VA-chef ansvara för att göra en rimlighetsbedömning av fakturerat belopp, se över att fakturerade produkter har levererats till bolaget samt se över att fakturerade produkter stämmer överens med beställning och avtal. Bolaget har inte någon dokumenterad rutin som säkerställer att pris och kvantitet på fakturor regelbundet kontrolleras mot vad som faktiskt är betalt.

Attest av leverantörsfakturer uppges alltid ske två i förening.

Stickprov

För respektive av de tre projekt vi granskat under revisionsfråga 2 har vi även hämtat in projektredovisning. Från respektive projekts projektredovisning har vi sedan valt ut och hämtat in ett antal fakturor för vilka vi har kontrollerat belopp, attester samt att avtal/kontrakt finns upprättat med leverantörer. Totalt har vi kontrollerat 25 fakturor och nedan återges de iakttagelser vi gjort:

- Belopp på faktura överensstämmer med projektredovisning för samtliga fakturor.
- Attest har skett två i förening (dvs mottagningsattest och beslutsattest) för samtliga fakturor. Beslutsattest har skett av behöriga personer i enlighet med de belopps-, konto- och rörelsegränser för beslutsattest som framgår av attestreglemente.
- Avtal/entreprenadkontrakt finns upprättat och undertecknat med de leverantörer som ställt ut kontrollerade fakturor.
- För projektet "Utbyggnation av containerhall inkl. renshantering" avser tre fakturor ÄTA-arbeten. Fakturorna, som sammanlagt avser nio ÄTA-arbeten, har stämts av mot den ÄTA-sammanställning vi erhållit utan anmärkning.
- För projektet "Utbyggnad av Nogersund ARV" avser en faktura kostnader för poster på avvikelselista. Fakturan, som sammanlagt avser 46 poster, har stämts av mot den avvikelselista vi erhållit. Kostnaden för 38 av posterna överensstämmer mellan faktura och avvikelselista. För resterande åtta har för liten summa fakturerats. För dessa är det dock inte orimligt att anta att det kommer att ställas ut/har ställts ut restfakturor vilka vi inte kontrollerat inom ramen för vårt stickprov.

Bedömning

Sker attest av leverantörsfakturor på ett ändamålsenligt sätt?

Ja.

Vi grundar vår bedömning på genomförda stickprov. Stickproven visar att attest av kontrollerade fakturor skett i enlighet med upprättat attestreglemente, att fakturerade belopp i huvudsak överensstämmer med ÄTA-sammanställning/avvikelselista samt att avtal/entreprenadkontrakt finns upprättat och undertecknat med de leverantörer som ställt ut kontrollerade fakturor.

Uppföljning/kontroll/stickprov och utvärdering

Revisionsfråga 4: Sker uppföljning/kontroll/stickprov och utvärdering av entreprenadinköp?

Iakttagelser

Intervjuer

Bolaget använder sig av en "Projektportal" via avtalsparten för projektuppföljning. Uppföljning sker genom månadsavstämningar för alla investeringsprojekt, de som deltar är projektledare och ekonomichef. I de större projekten finns även en projektgrupp och styrgrupp. Styrgruppsmöten sker en gång i månaden där tidplan, teknik, ekonomi och

större frågor behandlas. Projektledare i respektive projekt håller även i regelbundna byggmöten som utgår från en checklista samt följer upp ekonomi och tidplan löpande.

Projektuppföljning sker på en mer övergripande nivå vid varje styrelsemöte. Därtill sker även uppföljning av total investeringsbudget vid varje styrelsemöte. När denna information presenteras uppges huvudfokuset ligga på eventuella avvikelser mot budget. Vid genomgång av styrelseprotokoll kan konstateras att VD kontinuerligt informerar om bl.a. *Pågående projekt VA-Sektionen* samt *Status med investeringar*.

Vid ÄTA eller eventuella fördyringar används en avvikelselista som går igenom med VD och inom projektets styrgrupp. Vid stora avvikelser involveras även styrelsen och beslut fattas beroende på delegation. Det finns ingen beloppsgräns som anger när VD och/eller när styrelse ska fatta beslut beroende på avvikelser.

Avseende tvister med leverantörer kring entreprenadinköp förklarar företrädare för bolaget att den senaste tvisten uppstod för ca tre år sedan. I det fallet handlade det om en entreprenad som blev försenad med ett år då leverantören tyckte att förfrågningsunderlaget var undermåligt. I det fallet slutade tvisten med en förlikning mellan leverantörens ombud och bolagets VD.

För ett par år sedan gick också en underleverantör i konkurs (avser projektet Överföringsledning Hanö-Nogersund, etapp 1b) vilket kostade bolaget en del. Som följd av detta uppges bolaget ha blivit mer noggrann med försäkringar.

Utvärdering av entreprenader sker på två sätt. Dels mer detaljerat genom att fylla i en projektutvärderingsmall och dels mer övergripande genom dragning för styrelsen vid styrelsemöten. Styrelsen uppges vara nöjda med den information som de får del av.

Projektutvärderingsmall⁶

Vid projektavslut finns en utvärderingsmall som alltid ska fyllas i. Utvärderingsmallen består av sex delar inom vilka ett antal uppgifter ska anges. Nedan återges samtliga delar samt vad som ska fyllas i under respektive del:

- Kostnader t.o.m. godkänd slutbesiktning och reglering av mängder
 - *Total budget*
 - *Budget/kalkyl utbyggnad*
 - *Kontraktssumma*
 - *Verklig utbyggnadskostnad*
 - *Budget/kalkyl konsult*
 - *Verklig konsultkostnad*
 - *Total byggkostnad och datum*
 - *Vid stor avvikelse, kommentar*
- Arbetsmiljö
 - *Antal utförda skydds- och miljöronder*
 - *Anmälda tillbud under projektet*

⁶ 11.2 Entreprenadprojekt utvärdering mall. Framgår ej huruvida mallen är antagen av styrelsen. Framgår heller ej datum för upprättande.

- *Olyckor under projektet*
 - *Om ja, hur ska dessa förebyggas i framtiden*
- *Tillstånd/kontakter*
 - *Problem att få tillstånd*
 - *Om ja, vilket/vilka tillstånd samt förslag hur detta kan undvikas i framtiden*
 - *Missat att söka tillstånd, kontakta markägare m.fl.*
 - *Om ja, vilket vilka tillstånd samt förslag hur detta kan undvikas i framtiden*
- *Tidplan entreprenad*
 - *Färdigställande enl. kontrakt*
 - *Verklig färdigställande tid*
 - *Garantibesiktning utförs senast*
 - *Skäl till avvikelse, hur kan det undvikas i framtiden*
- *Kostnader efter godkänd slutbesiktning*
 - *Lantmäterikostnader*
 - *Intrångsersättningar*
 - *Arkeologi direkt kostnad*
 - *Asfalteringsarbeten kostnad*
 - *Övriga tillkommande kostnader - Om ja, vilka?*
- *Total ekonomi när hela projektet är klart*
 - *Ledningsrätt är sökt*
 - *Om ja, datum när ledningsrätten har vunnit laga kraft*
 - *Om nej, datum när projektet anses vara klart*
 - *Den totala sammanlagda kostnaden för projektet blir:*
 - *Vid stor avvikelse, kommentar*

Som tidigare nämnt är endast ett av de tre projekt som stickprovsgranskats under revisionsfråga 2 avslutat. För detta projekt har vi tagit del av ifylld projektutvärderingsmall och verifierat att de uppgifter som angetts ovan och som är aktuella för projektet fyllts i.

Internkontrollplan⁷

Vi har också tagit del av bolagets upprättade internkontrollplan för år 2021. Av kontrollplanen framgår att följande kontrollområden finns med:

- *Avtalsuppföljning - Kontroll av att avtal följs och är ekonomiskt motiverade, stickprov av underentreprenör*
- *Inköp och fakturering - Avstämning av avtalade priser och villkor kontra fakturerade priser, stickprov av underentreprenör*

⁷ Internkontroll 2021 avrapportering till styrelsen. Framgår ej av dokumentet när planen är antagen av styrelsen. Framgår heller ej datum för upprättande.

- Inköp för privat bruk enligt rutin 1.7.3 - *Är rutinen aktuell och uppdaterad enligt gällande krav*
- Uppdaterat ledningssystem - *Kontroll att våra rutiner är uppdaterade och aktuella*
- Upphandling/inköp - *Kontroll av att inköp av material sker enligt LOU/LUF och bolagets inköbspolicy*

Av tillhörande uppföljning som presenterats för styrelsen framgår att brister avseende kontrollpunkterna avtalsuppföljning och upphandling/inköp ej har noterats. Brister har dock noterats avseende kontrollpunkten inköp och fakturering då det upptäcktes vid stickprovskontroll att en leverantör debiterat fel taxa vid ett par tillfällen. Därtill noterades även att upprättade avtal inte finns samlade på ett och samma ställe vilket kan göra det svårare att finna till exempel avtalade priser.

Övrig dokumentation

Förutom den projektutvärderingsmall som beskrivits ovan finns inga dokumenterade processbeskrivningar/riktlinjer som specificerar hur uppföljning, utvärdering och återrapportering av entreprenadinköp ska ske.

Bedömning

Sker uppföljning/kontroll/stickprov och utvärdering av entreprenadinköp?

Delvis.

Vi grundar vår bedömning på att det finns en framtagna projektutvärderingsmall som fylls i efter avslutat projekt. Vi grundar även vår bedömning på att det sker månadsavstämningar och regelbundna byggmöten för alla investeringsprojekt samt att det sker projektuppföljning och uppföljning av total investeringsbudget vid styrelsemöten. Förutom projektutvärderingsmallen finns dock inga dokumenterade processbeskrivningar/riktlinjer som specificerar hur uppföljning, utvärdering och återrapportering av entreprenadinköp ska ske.

Att upphandling fanns med som ett kontrollmoment i bolagets internkontrollplan för år 2021 ser vi som positivt. Däremot anser vi att det saknas övriga risker kopplat till entreprenadinköp specifikt samt hur dessa risker har riskbedömts. Detta bedömer vi är en brist i det systematiska internkontrollarbetet.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av Sölvesborgs Energi och Vatten AB:s lekmannarevisorer genomfört en granskning av entreprenadinköp. Granskningens syfte är att bedöma om styrelsen för Sölvesborgs Energi och Vatten AB har en tillräcklig intern kontroll avseende entreprenadinköp.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att styrelsen för Sölvesborgs Energi och Vatten AB inte helt har en tillräcklig intern kontroll avseende entreprenadinköp.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi styrelsen att vidta följande åtgärder:

- Sölvesborgs Energi och Vatten AB bör tillse att det upprättas processbeskrivningar, riktlinjer, rutinbeskrivningar och mallar för inköp av entreprenadinköp där hela kedjan från beställning till uppföljning och utvärdering beaktas. Bolaget bör även tillse att ett fullständigt systematiskt arbetssätt inrättas för dokumentation av entreprenadinköp. Detta för att stärka den interna kontrollen inom området och göra hanteringen mindre sårbar och personberoende.
- Sölvesborgs Energi och Vatten AB bör säkerställa att framtida avvikelislistor avseende ÄTA-arbeten innehåller information om vem som har fattat beslut att godkänna/avslå en åtgärd samt när och hur beslut att godkänna/avslå en åtgärd har fattats.
- I syfte att stärka den interna kontrollen bör Sölvesborgs Energi och Vatten AB se över riskområden inom entreprenadinköp och vid behov koppla kontrollpunkter/risker till detta.

2022-07-01

Anna Hilmarsson

Rebecca Lindström

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisorerna för Sölvesborg Energi och Vatten AB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2021-06-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.